

tukaj obutev delati dajati, ker vem, da pogreševal bom pariškega dela; pa ker sila kola lomi, naj bo! — naredite mi par škornj kakor morete, veste in znate.“ — Te zabavljive besede zgrabijo čevljarja, vendar ne ene ne zine, ampak molče vzame mero in gré. Drugo jutro zarano jo primaha že z eno škornjo, češ, za mero, bo li prav ali ne. — Gizdalin jo obuje in zadovoljno se nasmehljá; zakaj nikdar mu še niso nobene škornje dopadle. Na vse strani izvija nogo; gleda spred, gleda zad, — stopi prav, stopi narobe, pa ne najde ji pomankljivosti. Ako bi mu bila škornja vliita na nogo, se bi je gotovo bolj ne bila oklenila. „Práv dobro! moj ljubi čevljar“, reče zdaj gizdalin; „kaj boljšega se tudi v Parizu ne dobi“. — Čevljar se vendar za gizdalinovo pohvalo ne zmeni veliko, ampak čaka, dokler se gospodič škornje ne nagleda. Pa kako ta še le ostermi, ko mu čevljar zopet škornjo izzuje! — Na nogi imel je namreč še čevlji, ki je bil umetno od znotraj v škornji skrit in je bil tako lep, da bi bil smel stopiti kter si bodi gospod v njem na vsaki najslavniši ples. „Vi ste copernik, mojster čevljar!“ — reče zdaj gizdalin — „kaj tacega bi ne bil nikdar od vas pričakoval. Popolnoma sem z vašim delom zadovoljen, le povejte mi zdaj, kdaj da dobim še drugo škornjo?“ — „To, gospod žlahten, si dajte pa v Parizu narediti“, reče čevljar, pobere kopita in gré.

Jos. Levičnik.

Voják na Laškem.

(Iz Slovenije).

Žalostno ropoče boben,
Od se daje bridke glase,
Žalostno na ušesa bije
Prebivavcom čuj Ljubljane,
Ki v veliki trumi zbrani
Čakajo poleg kosarne;
Serca imajo pobite,
Blede imajo obraze,
In obilne solze liti
Vidim gospodične mlade.
Kakšnega, prijatel! prašam,
So pomena znamenja take?

Regiment domač maršira
Iz dežele vun domače,
Na cesarske gre besede
Ki so bile zmir mu drage,
Iz preljubega domovja,
Puntarske vkrotiti Lahe.

V sredi trume odidoče
Najberhkejšega zaznate;
Iz števila ni majorjev,
Ktiri vodijo vojsake,
Ni iz kerdela oficirjev,
Ampak štet je med prostake,
Ker le malokdo do stopnje
Izmed kmečkih dojde take.
Je kaj lepega obraza,
Najkrepkejši je postave,
Sicer z oken gospodične
Gledajo ljubljanske mlade
Požrešljivega očesa
Le na oficirje same,
Dans pa gledati nektore
Vidim tudi na prostake,
Zlasti vsaka se ozira
Na junaka sredi rajde,
Ki mi v rahlem sercu zbuja
Želje on medenosladke.

Zraven njega dekle teka,
Dekle kmečko vse naprave,
Berhka deklica selanka
Berhka kmetiške navade,
Da zavidajo lepoto
To ji mlade vse mestjanke.
Lica nje so kri in mleko,
Zabledele pak so frajle.
Če pa barve njih katera

Vendar se rudeče najde,
Umivaje voda barvo
Čisto to raz lic oplakne,
Ker nič prav ni stanovitno,
Kar ne dojde od narave.

Pičlo uro deleč spremi
Vun iz mesta ga Ljubljane,
Seže tuki mu v desnico.
Poljubivši ga objame,
On stori ji ravno tako,
Ter slovo od nje uzame,
In od njega ona tudi,
In morda za večne čase.

Boben zaropoče milo,
Merjenih korakov rajde
Tje marširajo po cesti;
Dekle samo zad ostane
Ter oči si solzne briše,
Se za trumo oziraje,
Dokler da se v dalji skrije,
Da pogled je več ne najde;
Ino žalostnega serca
Se poverne med domače.

Ljubega pa nesla vojska
Je na tuje v kraje Laške
Kjer se srečno bojeval je
Zoper puntarske armade;
Srečno prišel je v Milano
Mesto vse podobe rajske,
Ko Radecki ga je vdobil,
Jože starček sive glave.
Sreda ženski ga vkvartira
Rodovine prebogat.
Koj ko prvo ga pogleda
Rudečica jo prevzame,
Lep mladenč presune serce
Deklice Milanke mlade;
Ne dajé posebej jesti
Mu navade scer vojaške;
Z njo sedi pri eni mizi
Z njo vred je jestvila vsake,
Ki na mizo jih nevtrudno
Nosi kuharica prežlahtne;
Zjutrej zajterk mu podaja
Iz skudele sladke kave,
Kakoršno zavživa sama,
Sploh ima ga ko domače. —

Enkrat on in Milaneška
Jedla delj sta mem navade,
Golo sama sta sedela
Okrog mize lika snažne,
Púpala sta sladko vince,

Čversto praznila kozarce,
Da je stopil nji v glavico,
Malo zmedel ji možgane.
Prime ga za desno hrabro,
Se prilizvat' mu jame:

„Dobra, veš, sem zmir ti bila,
Te imela kot domače,
Ino še te imam rada
Bolj ko druge vse možake;
Al čemu bi ovijala?
Škoda govorice daljne,
Ljubim te, do tebe prvi
So pogled se želje vžgale,
Ki ne dajo se vgasiti,
Ker premočno so prižgane.
Moža mi je krogla vzela,
Iz cevi poslana vaše,
Ko nasproti so si trume
Gleda morzelječe stale;
Solznih sama sem oči ga
Vidla past' ga smertne rane;
Daj mi roko, daj se meni,
Vsmili se me reve same,
Daj, odkupim te od vojske,
Ako me za svojo vzameš;
Stotnika pokličem tvojga,
Tavžent skudov v žep mu vtaknem,
In če bilo bi premalo,
Polovico še primaknem.“

On prikloni se ponižno.
Govoriti tako jame:
„Gospodična! Bog poverni
Stokrat vam dobrote vsake,
Ki ste meni podarila
Jih obilno volje lastne.
Ljubim tud vas jez ko sestro,
To po uku vere naše,
Druže pa ne morem biti,
Vam okolšine nikake.
Tam kjer stermi Storžec glavo
Povzdiguje nad oblake,
Tamkej Milico sem pustil,
Deklico lepote krasne,
Da pod soncom ni enake,
Ki presije kraje Laške.
Ni bogate rodovine,
Je rojena iz nizke bajte,
Zvesta zmiraj mi je bila,
Zvesta zmiraj mi ostane,
To je terdno obljubila,
Nje obljuba se ne gane,
Ker naravno izrejena
Po nikakem se ne laže,
In lagati clo ne more,
Ker prisege ne poznaše,
Kakor delate po mestih
Vé prisege čuti strašne.

Ki pa večidel zderó se
Že navajene navade.
Tej obljubil zvest čem biti
Do življenja ure zadnje,
Al če umerjem tú na vojski
Al če dojdem med domače,
Ino ta obljuba sveta
Vekovitno mi ostane,
Ker Slovenov terdna vera
Po nikakem se ne gane.
Vé ste moža tud imela
In morda ga še imate,
Krogla morde naredila
Ni nakrat mu smertne rane,
Lahko utegne se zgoditi,
Da se mož nazaj vam dade; —

Ni izustil še besede,
Se govoril bil bi dalje,
Kar odpró se hišne vrata,
In na sredo sobe plane,
Kakor tigra preserdita,
Ki pobrane ima mlade,
Jeze bledega obraza
Možki noše Talijanske,
Se oberne k Milaneški,
Ki nakrat ko zid postane,
In trepeče po životu.
Reče ji besede nagle:

„Žena zveržek ti človeštva,
Štvar nevredna luči časne!
Štal sem dolgo zun pred durmi,
Čul pogovore sem vajne. —
Nezvestoba mi plačilo
Je zvestosti nehinavske,
Meč porinil bi ti v serce,
Če ravnal bi po živalje.
Ne dovelj da si zvodla
Plam ljubezni moje jasne,
Češ še tega premotiti
Se mu sladko prilizvaje.
In ne veš da to prelomba
Težka božje je postave. —

Gre, in kmalo spet poverne
Se z gospodom noše mašne,
Ta razdere vez zakona
So močjo oblasti dane. —

Lah junaka, ker ga najdel
Je obilno duše blage,
Od vojašine odkupi,
Ter ga pošlje med domače
Mu darivši polovico
Premoženja volje lastne,
„Ná, da veš, da tudi tukaj
Najdejo se duše blage,
Da nikar za pést hudobnih
Vse dežele ne psovajte.“

Serčno zahvalivši verne
Naš junak se med domače.
V treh pa tednih je obhajal
Z Micko god zaročbe častne.
M. Valjavec.

Dopisi.

Iz Verone 7. majnika.*) Ljubi stric! Morebiti Jim je že znana nesreča, ki nas je blizu Verone zadela; vendar Jim dam na znanje, da je mene Vsegamogočni Bog še pri življenji ohranil. Kakor Jim je znano, smo se 2. dan t. m. zvečer iz Tersta po morji v Benetke odpeljali, kamor smo drugi dan zjutraj prijadrali, in še tisti dan po železnici v Mestre odrinili, kjer smo čez noč ostali. 4. dan ob štirih popoldne se nas je 306 mož po železni cesti

*) Pismo to je pisal svojemu gospodu stricu v Barkolo sekondfeldvebelj Fr. Breclnik, rojak naš, v Dobu domá, kteri je nekim svojim tovaršem iz Kertine strašni nesreči všel. Hvala lepa preč. gospodoma za poslano pisemce. Vred.

od Mestre proti Padovi peljalo, kjer smo se le 5 minut mudili; ravno toliko časa smo ostali v Vičenci, od kodar derdramo srečni proti Veroni; jez sem bil pa vendar le pri vsem tem žalosten. Dež je kakor iz škafa lil, in temna noč je nastala; pri tem sem, bilo je okoli devete ure, sladko zadremal, kar, usmili se Bogu! vstane naenkrat strašno pokanje, kakoršnega še nisem nikdar slišal. To je bilo v Št. Mihelu, dobro četert ure od Verone; ko se namreč peljemo proti Veroni, nam prileti en vozovlak nasproti; mašine ste skup tako močno udarile, da se je ena na mestu razbila, za katero je bil voz streliva (smodnik in granate). Smodnik se nagloma uname, in granate so strašno brenčale na vse strani; bilo je mahoma vse v ognju. Vozovi močno zatečeni, pa od spredaj naenkrat zadržani, so se eden čez drugega kopičili, in eden ob drugem razbili in razdrobili; drugi so se na stran zvernili. In ravno tukaj je bil silno neroden kraj; na desno je bila visoka škarpa, na levo pa dolina, po kateri globoka reka teče. Tisti vozovi, ki so se na desno zvernili, so se ob zidovje razbili, uni pa na levo, so se v dolino valili, kjer so pa na majhnem prostoru poleg vode prekucnjeni obležali. Fantje, kar jih je bilo še živih, so hotli prevelicega strahu bežati, so pa reveži v vodo popadali in potonili. Stokanja in tarnanja nesrečnih tovaršev, Jim dragi stric, nisem v stanu popisati. Ležalo jih je dovelj pod voznimi mrtvih, pa tudi nekoliko živih, ki so pa strašno vpili in pomoči klicali; bili so strašno ranjeni, eni so bili čisto razmečkani, drugim so bile glave poterte, ali pa noge in roke po dvakrat in trikrat zlomljene, tako, da jim ni bilo ne živeti ne umreti. Jez pa in moj prijatelj, bodi češen in hvaljen večni Bog! sva strašni nesreči všla; — ravno do tega voza, na katerem sva midva bila, so se razdrobili, nam pa se ni nič posebno hudega zgodilo, kakor da se je voz tako stresel, da smo vsi, kar nas je na njem bilo, ko bi trenil, na tla popadali. Ko smo pa z voza stopili, smo se zopet strašno prestrašili, in gotovo mislim, da ga ni serca, kteremu bi se ti reveži smilili ne bili, kateri so stokali, upili in Jezusa in Marijo na pomoč klicali. Kar nas je še zdravih ostalo, smo ranjene na voze nakladali in urno urno v bolnišnico v Verono odpeljali. Mrtvih je bilo 25, ranjenih pa 149. Vseh skupej pri transportu nam pa manjka 154 mož. Serčno Jih pozdravljam itd. itd. Njih do smerti ponižni

France Breclnik, vodnik.

Iz Zapog. Zapožko vas je velika nesreča zadela: 6. dan t. m. kmali po deveti uri zvečer, ko so se ljudje spat spravljali in eni že zaspali, se v sredi vasi, kjer so hiše najbolj na tesnem strašen ogenj pokaže, med hišami, podmi, hlevi in drevarnicami, in v trenutku je dvajset poslopij večjih in manjših v grozovitnem plamenu. Osem kmetov je zadela nesreča požara, med njimi so trem vse poslopja pogorele z orodjem vred, dvema so podi in svisli ostali, enemu je pa samo hiša ostala, ker je z opekami krita in visoka; pripomogla je, da so zgornji konec vasi ložej oteli. Pri tem ni bila huda sapa, ampak le krivica je od strani čez vas, ne podolgo vasi pihala, in ogenj od najbližje hiše pri cerkvi odvracala in tako pomagala, da so najbližje pode in hleve pri cerkvi ognju ubranili in tako cerkev, s skalicami krito, zvonik s kositarjem krit, kakor tudi spodnji konec vasi oteli s farovžem vred, ki je z opekami pokrit. Živino so vso oteli, klaja je pa petim kmetom vsa zgorela, nekterim tudi nekaj žita, sočivja, suhega sadja in oblačila; trém kmetom vse orodje, dvema vse suho meso, nekterim poslom pa oblačilo. Čudo je pa, da noben človek ni zgorel, ker so bile vse poslopja, ko bi bil trenil v ognju, poslopja pa velike in razun ene hiše vse s slamo krite, tako na tesnem, šupe polne stelje, drevarnice polne derv, tedaj ogenj strašen, vročina pa huda. Pri vsaki hiši so se pa vendar prizadevali vsak nekaj oteti. Dva bolnika sta bila v nevarnosti, pa eden sam odleze, drugega odpeljejo. V največji nevarnosti je bil nek kmet. Vtik njegove hiše se ognjeni petelin v

strehi pokaže; berž je vse v ognju, on pa naglo živino iz hleva izžene, plane v hišo po bolno hčer, ktera je pa k sreči že odlezel, popade še drugih reči, pa ne more več iz veže, vse je že na kup letelo. Plane tedaj v spodnji hram pod hišo, pa od zunaj se vrata vnamejo in dim ga bi bil zadušil. V tej sili že čuti ljudi v veži z vodo, ven plane in rešen je čudno. V Zapogah je pomanjkanja vode, le vodnjake imajo in en studenec v vas napeljan; ob deževanju se pod vasjo v nizek kraj na vertači nekaj vode nateče; to je bila sreča tedaj, da je več dni že deževalo, in so v teh krajih vode dobili in nekaj gnojnice po dvoriščih. Sreča je pa za pogorelce, da so vsi zavarovani*), kakor sploh večidel vsi kmetje po Zapogah in tudi več bajtarjev. Res je, da je škoda veliko večja od pomoči iz zavarovavnice, pa vendar vsaj delavce bojo zamogli s tem, kar od ondod dobivajo, plačati. Tudi so vse poslopja razun podov in svisel zidane, in tako imajo za se stanovanje, eni pa tudi za živino, kterih hlevi so velbani; tudi žita, drugega živeža in obleke jim je ostalo. V lesenih shrambah bi bilo vse zgorelo in nič bi ne bili v taki naglici in v taki tesnobi rešili. Vendar silno truda in stroškov bo treba, preden si bojo pogorelci vse poslopja za svoje potrebe pri kmetijah zopet napravili. Opek ni berž dobiti ne za strehe ne za zid, lesa primanjkuje večidel vsem, in les je čedalje dražji. Koliko ga bo pa šlo v pode, svisle, na hiše in na hleve! Upamo vendar, da bo ta nesreča veliko dobrih sere za dare kersanske ljubezni obudila. Kako je ta požar vstal: ali po nemarnosti ali po nesreči ali pa po hudobnem človeku, ne vemo.

Iz Ljubljane. Naši poslanci so prišli konec preteklega tedna iz Dunaja nazaj. Vsi pravijo, kako prijazno so bili sprejeti; kakor poslanci drugih dežel je bilo tudi nekoliko naših na kosilo k Cesarju povabljenih. — Spet je bilo več dni vse živo v naši hranilnici (Sparkasi). Kakor da bi jim za petami gorelo, so prisopihali nekteri iz kmetov po svoj dnar, češ, „da bi utegnili ljubljanska šparkasa tako pobegniti kakor je teržaška pobegnila v Ljubljano in Bog vé kam naprej; kje pa bomo potem svojih krajcarjev iskali?“ Tako so govorili splašnjenici in molili svoje bukvice gospodom v šparkasi, da bi enega pred kot drugega odpravili. Gospodje v šparkasi pa so enemu za drugim odštevali njegov dnar in milovali neumneže, da jih je spet nekdo tako gerdo nalagal. V Terstu, kakor v vsakem mestu, je več kas. Ker sovražnik nekako žuga teržaškemu morju, je mornarska gosposka za varno spoznala, da se ladjostajna kasa prenese kam drugam; dali so jo tedaj začasno v Ljubljano. Berž pa je kak neumen ali hudoben človek to morsko kaso prekerstil v šparkaso — in kakor ogenj je segla zlasti v nekterih krajih ta laž od hiše do hiše in spravila oplašene na noge, da so leteli v Ljubljano po svoje krajcarje, češ, da tudi ljubljanska šparkasa kakor teržaška bode hiše, njive in travnike, na kterih ima svoj dnar razposojen, vzela pod pazdijo in šla z njimi rakom žvižgat! Kako so vendar nekteri ljudje kratke pameti! Al dan današnji ima laž kaj gladko pot. Kar si kdo izmisli, pové „med štirimi očmi“ sosedu ali znancu; ta nese „medveda“ dalje, in kakor kepa čedalje večja prihaja ko se po snegu valí, tako raste tudi laž gredé od ust do ust. Unidan je stalo več ljudi na voglu špitalske ulice, kjer je bil „telegram“ nabit. Dva kmeta se tudi zraven ustavita, bi rada brala, pa ne moreta, ker je telegram nemški. Kaj pa stoji gori? — vpraša eden. „Francozi so že na Verhniku“ — ga nalaže se smehljaje nek malopridnež. Pošten bravec, ki je to slišal, pové potem resnico kmetoma, ktera bi bila gotovo to laž doma razstrosila,

*) To je pač lepo slišati, da zapožka vas ima tako skerbne gospodaje. Če taki v nesrečo pridejo, so res veliko bolj milovanja in pomoči vredni, kakor drugi pogorelci, kateri dobroto asekuracij v nemar pušajo. Naj bi tedaj verle Zapožane do teklo obilo milodarov!

— in gré svojo pot, misleč si, kako potrebno bi bilo v takih okoljšinah, vse važne razglase naznanjati tudi slovensko, da se odverne laž in sleparija.

Iz Ljubljane. * Pretekli četrtek popoldne je imelo vodstvo tukajšne katoliške družbe rokodelskih podmojstrov (kselov) svoj končni letni zbor. Snidili so se z gosp. predsednikom vred gosp. odborniki in učniki tega društva; prišlo je pa tudi nekoliko družih prijateljev tega društva, katero je v 4 letih svojega obstoja že marsikaj dobrega doveršilo za požlahnjenje uma in serca in koristno podučenje svojih deležnikov, ki se v dveh sobah, ktere ima društvo v hiši kneza Auersperga najete, zvečer po delapustu zbirajo, da se to in uno uče, pa tudi kakošno zapojejo in pošteno poigrajo. Tako je podmojstrom (kselom), katerim je za omiko več mar kakor za potiko po družih kotih, tu lepa prilžnost dana za podúk in kratek čas, in oboje prav dober kup, ker 6 krajcarjev na mesec, ki jih plača vsak deležnik, pač nobenemu ne bode mošnje zaklalo. Nevtrudljivi gospod predsednik prof. dr. Vončina so današnjemu zboru prav vesele reči povedali: zapisano je namreč v društvo lepo število ljubljanskih kselov (86); učniki društva si brez vsega plačila verlo prizadevajo za njih dostojen poduk; podpornikov, ki pomagajo društvu z denarjem ali drugimi darovi, šteje društvo čedalje več, in poslednji čas so mu došli tako precejšnji darovi (presv. cesar Ferdinand in cesarica Maria Ana sta darovala 300 gold., stara cesarica Karolina Avgusta 100 gold., rajnki naš knez in škof 300 gold.), da si more s temi darovi osnovati že matico, s katero, ako se še pomnoži, bi se sčasoma kupila društvu lastna hišica z vertičem. Pa še druge, ne materielne, ampak duševne potrebe so omenili gospod vodja, namreč da bi se tudi v domačem slovenskem jeziku podučevalo, pomenkovalo in igralo, ker dosti kselov je, ki ne razumejo nemškega jezika, in se tedaj ne morejo udeležiti koristnega društva. Povedali so gospod vodja, da domoljubni gospod And. Praprotnik, učnik mestne šole, je že začel podučevanje in petje v slovenskem jeziku, in več ko bode pristopilo naših domačih ljudi, več bo začel obveljavati tudi domači jezik, kateri pa edini ne more kraljevati zato, ker v večje mesta zahaja delavcov vsakega naroda in k nam posebno veliko Nemcov, katerim se ne morejo zapreti duri kat. društva. Želeti je le, da bi tudi naši domačinci spoznali dobrotljivi namen tega društva in da bi vsak naših kselov stopil v društvo. Da se bode ž njimi ravnalo le po domače, si morejo svesti biti! Na noge tedaj rojaki! dajte se zapisati v častitljivo družbo.

Iz Ljubljane. Perve češnje iz Vipave smo letos dobili v Ljubljano pretekli petek 13. dan t. m., tedaj veliko bolj zgodaj memo drugih let; pa novina tudi druge leta ni bila že tako zrela kot letos. Res čudno se ujemajo ti rudeči pomladanski pervenci iz Vipave z našim merzlim, deževnim in neprijetnim vremenom, kteremu se plajš in kožuh dosti bolj prilgata kakor pomladanska suknja.

Iz Ljubljane. Prihodnji petek ob desetih bo v veliki cerkvi slovesna črna maša za presvitlim nadvojvodom Janezom. Kmetijska družba, kateri so rajnki bili vseskozi posebno prijazen podpornik, naznanja to s serčnim povabilom, naj bi vsi častitelji Njih se snidili v petek pri slovesnem cerkvenem opravilu! — Namesto s častjo skrivnega cesarskega svetovavca in z naslovom ekselencijnim penzjoniranega c. k. dvornega svetovavca gosp. grofa And. Hohenwarta pride za dvornega svetovavca k deželnemu poglavarstvu v Ljubljano gosp. Anton vitez Stahl, bivši svetovavec deželnega namestništva v Požunu, — za deželnega svetovavca pa gosp. Friderik Haan, bivši tajnik zdoljno-avstrijskega deželnega namestništva. — Po oglasu c. kr. krajnskega vojaškega poveljstva od 15. dneva t. m. so z ozirom na sedanjo vojsko na Laškem bližnji kantoni krajnski v obsedni stan djani, namreč: okraj bistriški, postojnski, seno-

žeški in vipavski. Zatega voljo bojo od tega dneva c. k. vojaške sodnije sledečih 10 djanj sodile in so toraj navadnim deželnim sodnijam odvzete: 1) veliko izdajo, 2) razžalitev cesarja, 3) motenje očitnega pokoja, 4) ustajo, punt, rabuko, 5) razžalitev in opornost zoper vojaške straže in čuvaje očitne varnosti, špijonstvo, zmenjevanje s sovražnikom in sploh vsako djanje zoper cesarsko armado, 7) zapeljevanje ali pripomaganje k prilomljenju vojaške prisega, 8) neupravičeno nabiranje vojakov, 9) poškodovanje državnih telegrafov, železnic in vsake reči, ki je za vojsko ali brambo, 10) razširjevanje krivih ali pa taci govoric, ktere ljudem nepokoj delajo. Ljubljansko garnizonsko auditorstvo ima biti vojna sodnija.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz borišča na Laškem. Celi teden ni nič posebnih novic iz Laškega, Saj tudi armade zavoljo deževnega vremena in povodinj niso mogle kaj velicega pričeti. Poslednje telegrafno naznanilo iz Dunaja od 10. t. m. je naznanilo, da so huzarji 10. regimenta 1. maja na sardinske konjike zadeli in se tako hrabro obnesli, da jih je bilo več s srebrenimi medaljami poslavljenih. Sicer so se do 5. t. m. le malo po malo bili. Ta dan pa se prikaže en bataljon Sardincov z eno baterijo in se postavi terdno. Ko so cesarski to vidili, plane polkovnik Puchner z enim batalijonom grenadirjev v reko Sesio, jo prebrodi, in ko pride pozneje še pol baterije raketov in nekoliko ulanov k njemu, prime ob dveh popoldne sovražnika in terpel je boj do večera. Drugo jutro ni bilo nikjer več sovražnika viditi. Naši so imeli 1 mertvega, 2 zlo in 8 manj ranjenih. Glavni stan je bil do 11. v Vercelli, kjer so bili cesarski prav prijazno sprejeti. Pri tem mestu je lep most, pod katerim so Sardinci luknje s smodnikom nabite naredili, da bi ga zasmodili, kadar bi cesarski čez-nj šli in tako jih pokončali; pa ljudstvo je to izdalo. Sploh je ljudstvo cesarskim prijazno. 11. je bil glavni stan sopet v Mortari. Kakor se je cesarska armada v tem kraju tako nastavila, da se more tako vspešno braniti ali pa sovražnika vspešno prijeti, tako napreduje drug oddelek v Modeni in Parmi in pomika se proti Toskani, kamor namerjajo 12,000 Francozov poslati, da bi se z nezvesto toskansko armado zedinili. Pravijo, da je tem princ Napoleon za poveljnika namenjen. — Sardinska armada je še vedno v zavetji terdnjav Alesandria, Casale in Novi in se ne upa s cesarskimi kaj začeti, dasiravno je kralj Viktor Emanuel z generalom La Marmora več dni njeni načelnik. Razun majhnih bojev z Avstrijanci ni nič od nje slišati. Brati je sicer, da si prizadevajo, Avstrijancem braniti se na Novarežkem ustanoviti, in da je namen sardinskega kralja le braniti se, nikjer pa ne sovražnika prijeti. Sploh pa se sliši, da se kralj posvetuje pogostoma s francozkima maršaloma Canrobert in Baraguay d'Hilliers, tudi rad posluša nju svete, dela pa le po svoji glavi, ker kot vojskovodja vendar le hoče zvonec nositi. Vseh skupaj ima Sardinija sedaj 120 tavžent vojakov, toda samo 90,000 na prostem borišču. — Francozki cesar je menda tudi že pri armadi, ker je bilo brati, da je berž, ko je v Genovo prišel, se v Alesandrijo podal. V Genovi so ga z velikim hrumom in hrupom sprejeli in v Turinu mu pripravili velike slovesnosti. Svestost zmage ga je gnala iz Pariza v vojsko, spremljali so ga do Liona z „zapovedanim“ vriskanjem, v Genovi so ga enako z velikim hrumom in hrupom sprejeli, al pa ta svestost ne bo goljufala moža, kateri se še nikdar in nikjer ni pokazal vojaka, — to je še v temni prihodnosti skrito. Toliko pa prerokujejo časniki, da bo po njegovem cesarstvu, ako ga le v enem boju Davor zapusti. Njegovo armado na Sardinskem cenijo dosedaj na 100 tavžent vojakov, in upajo, jih v enem mescu še toliko na Laško spraviti. Pota čez hribe so armadi